

Konjunkturbarometern Februari 2018

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggningsverksamhet.....	8
Detaljhandel.....	9
Privata tjänstenärings.....	10
Hushåll	12

Sammanfattning

MINDRE OPTIMISTISKA BYGGFÖRETAG OCH HUSHÅLL

Barometerindikatorn föll marginellt i februari, från 110,1 i januari till 109,5. Nedgången förklaras av något mer dämpade signaler från byggföretagen och hushållen. Det är tredje månaden i rad som indikatorn går ned, men februarivärdet visar fortfarande på ett klart ljusare stämningssläge än normalt i svensk ekonomi.

De senaste månadernas nedgång i tillverkningsindustrins konfidensindikator bromsade in i februari. Indikatorn är i stort sett oförändrad jämfört med förra månaden och visar på ett mycket starkt läge i tillverkningsindustrin. Framför allt är industriföretagens omdömen om orderstockarna i nuläget betydligt starkare än normalt. Produktionsplanerna på tre månaders sikt har däremot justerats ner och visar nu på normala produktionsförväntningar.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll 3,3 enheter i februari och har därmed minskat med drygt 8 enheter sedan oktober i fjol. Februaritappet förklaras främst av att byggföretagen redovisar något mindre optimistiska anställningsplaner än föregående månad.

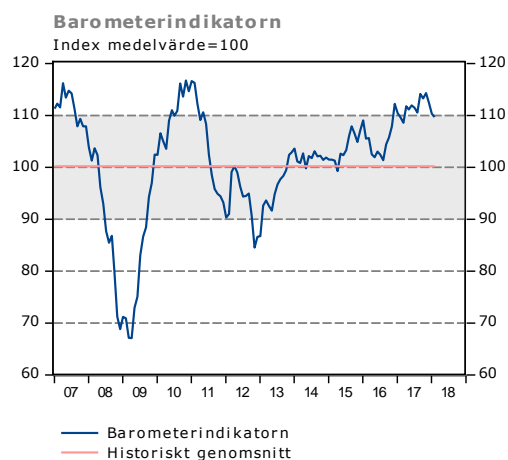
Detaljhandels konfidensindikator steg i februari, främst till följd av stigande förväntningar på försäljningsutvecklingen de kommande månaderna. Indikatorn visar fortsatt på ett starkare läge än normalt. Det gör även tjänstenäringarnas konfidensindikator som inte ändrades nämnvärt i februari.

Hushållens förtroende för ekonomin sjönk något i februari, men är starkare än normalt. Mikroindex föll hela 6,4 enheter, framför allt på grund av nedjusterade inköpsplaner för kapitalvaror. Dessa inköpsplaner steg dock ovanligt mycket vid förra mätningen, så nedjusteringen är mer att betrakta som en återgång till en tidigare nivå.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	dec 2017	jan 2018	feb 2018	Förändring	Läget
Barometerindikatorn	112,2	110,1	109,5	-0,6	+
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	116,4	113,9	114,0	0,1	++
Bygg- & anläggningsverksamhet	110,2	109,5	106,2	-3,3	+
Detaljhandel	103,6	103,7	105,8	2,1	+
Privata tjänstenärings	106,9	104,9	104,5	-0,4	+
Hushåll	107,8	106,7	104,7	-2,0	+
Mikroindex hushåll	104,3	108,5	102,1	-6,4	+
Makroindex hushåll	104,8	102,8	102,4	-0,4	+

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningssläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

- ++ mycket starkare än normalt
- + starkare än normalt
- = ungefär som normalt
- svagare än normalt
- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

Säsongsrensade och utjämnade tidsserier

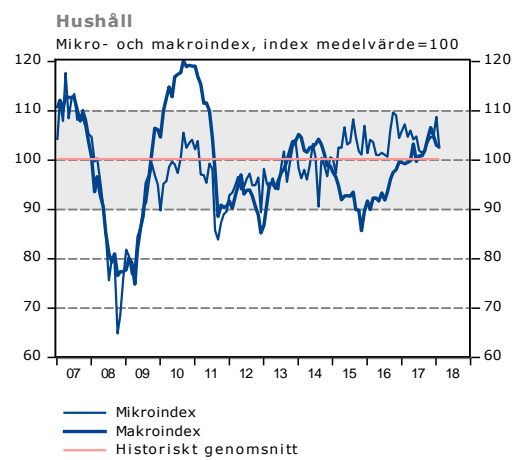
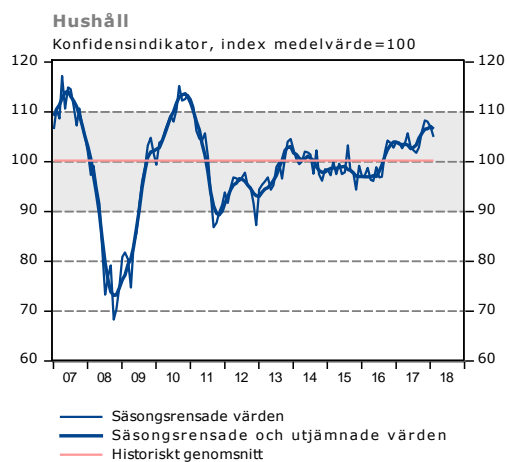
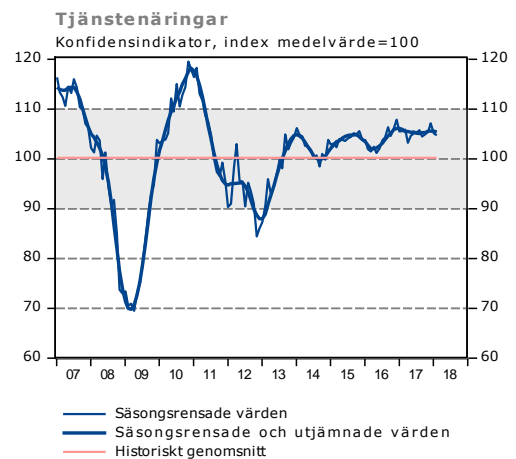
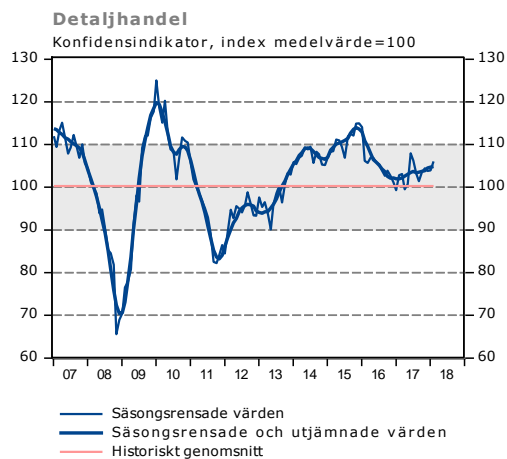
Säsongsrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort bruset i högre grad än den säsongsrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongsrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongsrenas.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:

www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

NEDJUSTERADE ANSTÄLLNINGSPLANER

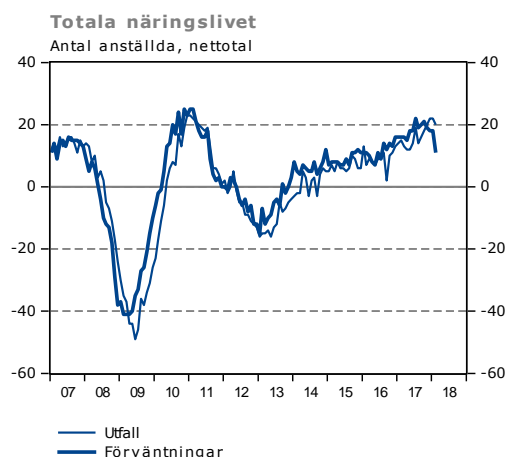
Företagens sammantaget mycket starka omdömen om rådande efterfrågeläge består. Tillverkningsindustrin och tjänstenäringsarna är fortsatt betydligt mer nöjda än normalt medan handeln och byggsektorn justerat ner sina omdömen något i februari. Omdömena ligger dock över sina historiska genomsnitt.

Antalet anställda uppges ha ökat i fortsatt hög takt de senaste månaderna och det gäller för samtliga sektorer i näringslivet. Näringslivets anställningsplaner på tre månaders sikt justerades ner något i februari. Trots det pekar planerna på fortsatt sysselsättningsstillväxt framöver, om än i något lägre takt än tidigare. Dämpningen kommer från företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet, handeln och tjänstesektorn medan industriföretagens anställningsplaner är oförändrat mycket optimistiska.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongsrensade netttotal

	Medel	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Konfidensindikator	100	110,4	109,4	107,7	108,1
Efterfrågeläge	-17	5	5	3	4
Antal anställda, utfall	-3	20	22	22	20
Antal anställda, förväntningar	-2	19	18	18	11

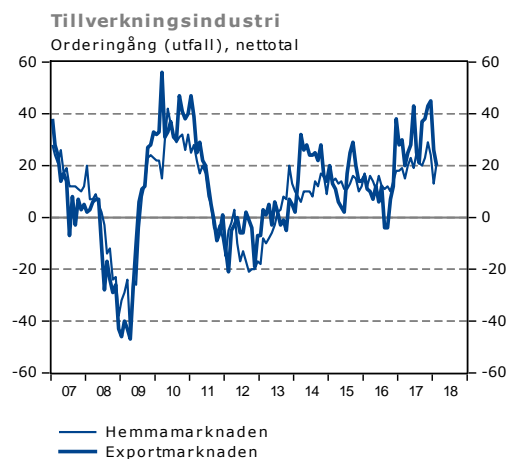
Tillverkningsindustri

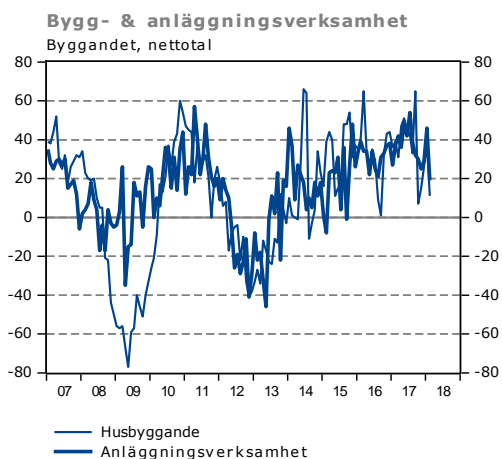
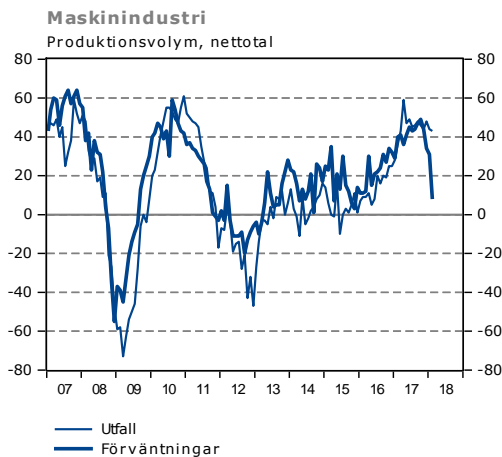
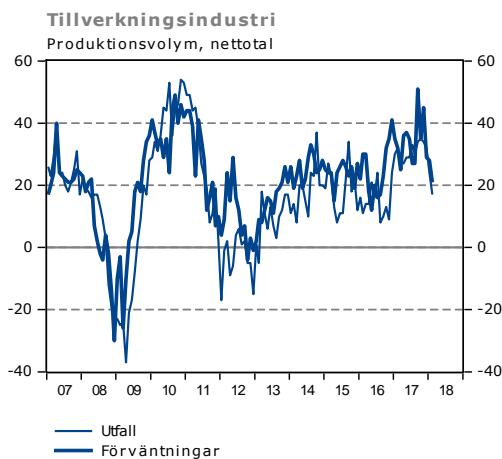
SVAGARE FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRODUKTIONEN FRAMÖVER

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar om mycket god ordertillväxt på hemmamarknaden de senaste tre månaderna. Även exportorderingen uppges ha ökat i större utsträckning än normalt även om signalerna om utvecklingen på exportmarknaden dämpats något. Företagens samlade omdömen om de totala orderstockarnas storlek är oförändrat positiva på bred front

En minskad andel industriföretag rapporterar att produktionsvolymen ökat de senaste månaderna. Motorfordonsindustrin är en av de branscher som rapporterar om en mer dämpad produktionsstillväxt än tidigare.

Företagen i tillverkningsindustrin är sammantaget mycket nöjda med lagrens storlek.

Industrisysselsättningen uppges ha utvecklats betydligt starkare än normalt de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Industriföretagens produktionsplaner på tre månaders sikt har justerats ner till en historiskt genomsnittlig nivå. Maskinindustri och industri för icke-metalliska mineraliska produkter är exempel på branscher som redovisar påtagligt svagare förväntningar på produktionen än tidigare.

Tillverkningsindustrins anställningsplaner har inte ändrats nämnvärt och är fortsatt betydligt mer optimistiska än normalt.

Andelen företag som aviserar prishöjningar är fortsatt hög i en historisk jämförelse.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal

	Medel	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	34	32	24	17
Orderingång hemmamarknad	6	29	24	13	21
Orderingång exportmarknad	12	43	45	26	20
Orderstock, nulägesomdöme	-17	19	21	16	18
Exportorderstock, nulägesomdöme	-10	20	26	19	22
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	3	4	6	2
Antal anställda	-8	32	30	29	27
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	21	45	29	28	21
Försäljningspriser hemmamarknad	9	18	21	20	21
Försäljningspriser exportmarknad	1	18	25	17	26
Antal anställda	-12	24	19	13	14

Bygg- och anläggningsverksamhet

ANBUDSPRISERNA PÅ VÄG NEDÅT

Utfall och nuläge: Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar om en klart svagare byggtillväxt i februari och nettotalet för frågan är nu nära det historiska genomsnittet. Försvagningen var likartad både bland hus- och anläggningsbyggnaderna.

Orderstockarna uppges vara oförändrade och företagens omdöme om orderstockarnas storlek i nuläget är fortsatt starkare än normalt.

Företagen fortsätter att rapportera att antal anställda har ökat de senaste månaderna, dock i något lägre takt jämfört med januari. Ungefär ett av tio företag rapporterar att finansiella restrikt-

ioner är det främsta hindret för ökat byggande vilket är den högsta siffran sedan 2014.

Byggföretagen uppger fortsatt att anbudspriserna är oförändrade de senaste månaderna.

Förväntningar och planer: Företagens förväntningar på byggandet sjönk något i februari och ligger nu i linje med det historiska genomsnittet. Förväntningarna på hur orderstockarna kommer att utvecklas de närmaste månaderna är dock fortsatt mer optimistiska än normalt. Anställningsplanerna har justerats ned jämförelsevis mycket bland både hus- och anläggningsbyggarna men är fortsatt mer ambitiösa än normalt.

Liksom förra månaden tror företagen att anbudspriserna i stort sätt kommer att vara oförändrade de kommande tre månaderna.

Tabell 4 Bygg- och anläggningsverksamhet

Säsongrensade nettotal

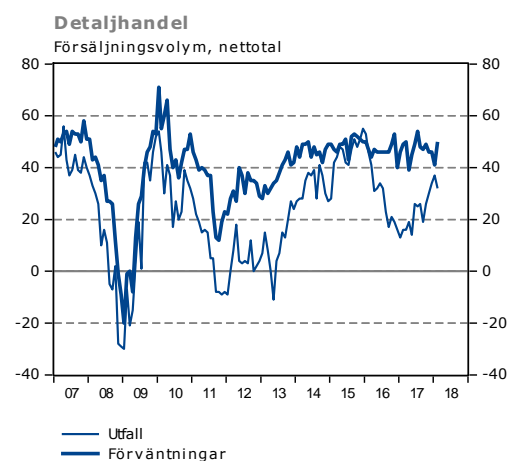
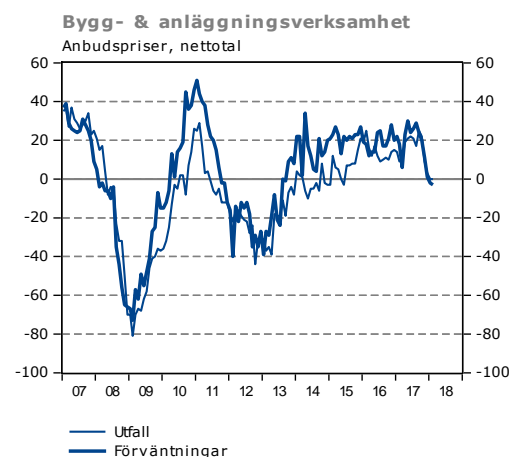
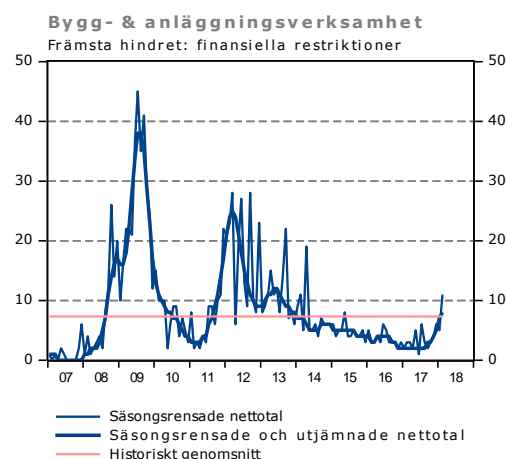
	Medel	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Utfall och nuläge					
Byggandet	8	17	26	43	13
Anbudspriser	-6	9	3	0	0
Orderstock, förändring	4	49	34	4	1
Orderstock, nulägesomdöme	-26	16	11	6	1
Antal anställda	-3	31	38	41	33
Förväntningar och planer					
Byggandet	13	31	23	19	14
Anbudspriser	0	11	1	-2	-3
Orderstock	11	56	40	33	36
Antal anställda	3	36	28	29	14

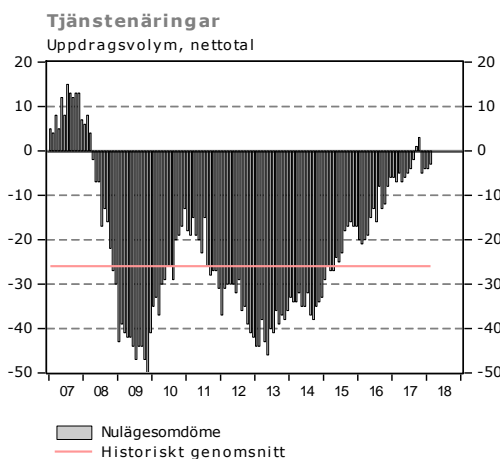
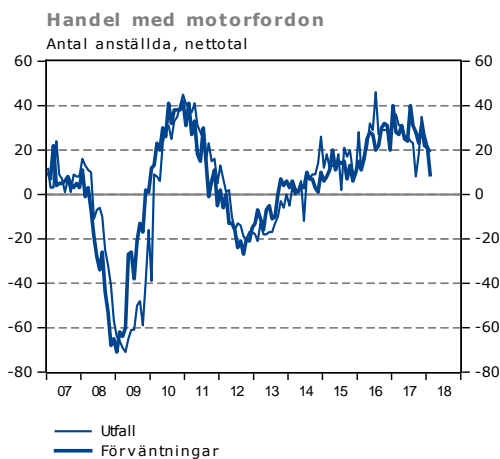
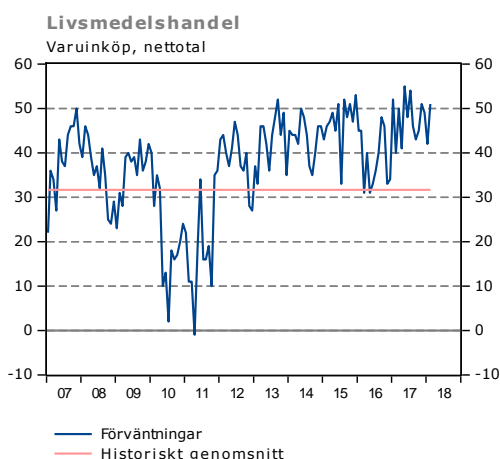
Detaljhandel

STIGANDE FÖRVÄNTNINGAR PÅ FÖRSÄLJNING

Utfall och nuläge: Företagen inom detaljhandeln rapporterar om en något starkare försäljningsutveckling än normalt de tre senaste månaderna. Det är främst inom handel med motorfordon som det skett en ökning från föregående månad medan livsmedelshandeln, som dock har en fortsatt stark försäljningsutveckling, föll tillbaka något.

Företagens samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation är ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. Företagen inom handel med motorfordon fortsätter dock att redovisa starkare omdömen än normalt medan den samlade specialiserad butikshandel har en negativ syn på försäljningssituationen. Nä-

got färre företag än normalt svarar att varulagren är för stora i nuläget.

Detaljhandeln rapporterar sammantaget om en viss ökning av antalet anställda de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Förväntningarna på försäljningsvolymen på tre månaders sikt har stigit och är liksom företagens förväntningar på försäljningssituationen på sex månaders sikt mer optimistiska än normalt. Försäljningspriserna väntas öka i något mer omfattande utsträckning de närmaste tre månaderna och förväntningarna på inköp av varor ligger strax över det normala.

Anställningsplanerna är sammantaget något mer optimistiska än normalt. Inom handel med motorfordon sjönk dock förväntningarna till de lägsta på två år även om de fortsatt är mer positiva än normalt.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongrensade netttotal

	Medel	nov	dec	jan	feb
	2017	2017	2017	2018	2018
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	27	30	34	37	32
Nuvarande försäljningssituation	3	7	5	7	2
Varulager, nulägesomdöme	26	23	26	24	23
Antal anställda	3	7	4	9	9
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	46	46	41	50
Försäljningspriser	10	14	12	14	16
Inköp av varor	17	20	24	17	19
Antal anställda	2	12	9	9	6
Försäljningssituation om 6 mån	44	52	59	40	51

Privata tjänstenäringsar

FORTSATT STARKA OMDÖMEN OM UPPDRAGSVOLYMERNA

Utfall och nuläge: Tjänsteföretagen rapporterar om en stark efterfrågeutveckling de senaste månaderna och den samlade bedömningen av nuvarande uppdragsvolym är fortsatt ljusare än normalt. Mest nöjda med uppdragsvolymen är uthyrnings- och leasingföretag, fastighetsmäklare och fastighetsförvaltare, åkerier samt konsulter inom företagsledning.

Antalet anställda uppges ha ökat på bred front inom tjänstenäringsarna de senaste månaderna. Endast finans- och försäkringsverksamhet och andra företagstjänster rapporterar om neddragningar.

En ökad andel, eller ungefär vart tionde, tjänsteföretag uppger att de höjt försäljningspriserna de senaste månaderna.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågeutvecklingen framöver överstiger fortsatt det historiska genomsnittet.

Anställningsplanerna på tre månaders sikt har trendmässigt dämpats sedan hösten 2017, men visar trots det på en starkare sysselsättningsutveckling än normalt.

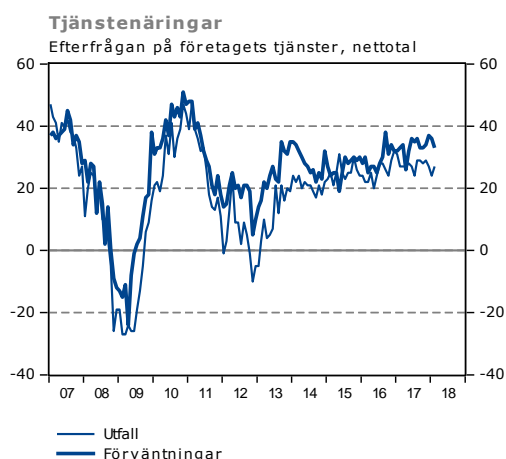
Försäljningspriserna väntas sammantaget kunna höjas i ungefär normal utsträckning.

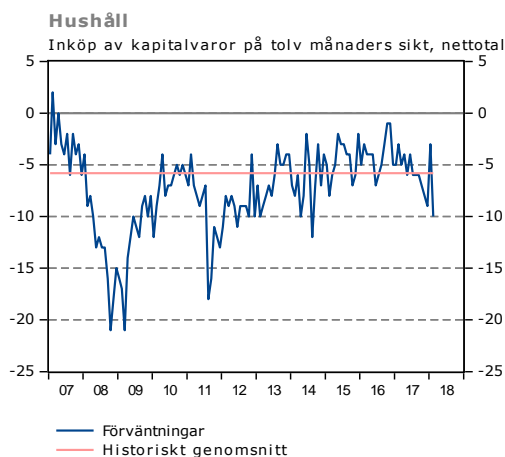
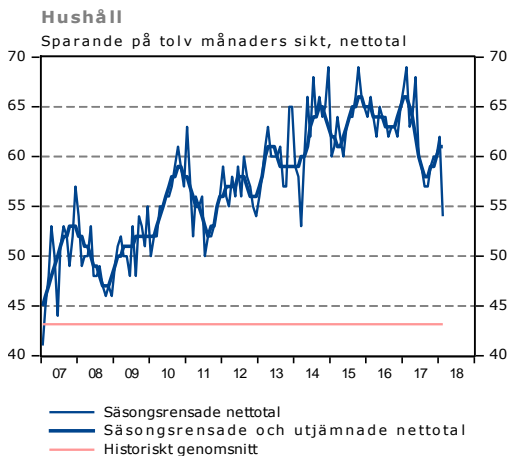
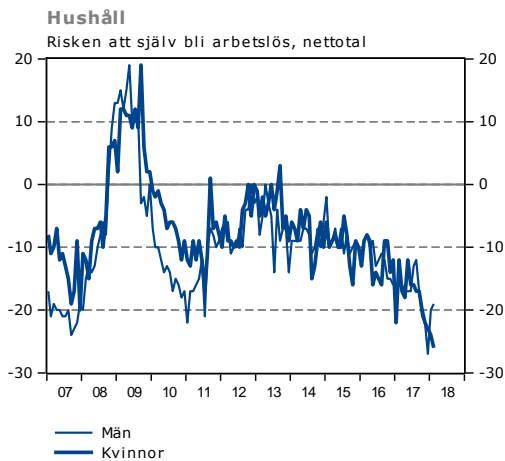
Tabell 6 Privata tjänstenärningar

Säsongsrensade netttotal

	Medel	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	22	28	23	22
Efterfrågan	18	29	27	24	27
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-26	-5	-4	-4	-3
Försäljningspriser	4	4	8	5	9
Antal anställda	1	18	20	20	18
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	25	34	37	36	33
Försäljningspriser	10	6	6	8	10
Antal anställda	6	18	19	20	14

Svaren samlades in mellan 31 januari och 19 februari.

Hushåll

KAPTIALVARUINKÖPEN FÖRVÄNTAS MINSKA

Utfall och nuläge: Hushållens syn på sin egen ekonomi i nuläget är oförändrat mycket positiv. Synen på den svenska ekonomin blev däremot något mindre positiv i februari men ligger fortsatt över det historiska genomsnittet.

Risken att själv bli arbetslös bedöms fortsatt som mycket låg. Framför allt är det kvinnor som bedömer sin egen arbetslöshetsrisk som låg och nettotalet för gruppen är det lägsta som uppmäts sedan 2001.

Andelen hushåll som anser att det är fördelaktigt att spara nu ökade marginellt i februari men ligger fortsatt under det normala.

Det är fortsatt en större andel hushåll än normalt som uppger att de sparar i nuläget. Samtidigt bedömer hushållen att det i dagsläget är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra stora inköp, som exempelvis möbler, tvättmaskiner och TV.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på sin egen ekonomi är nästan oförändrade i februari och ligger nära det normala. Även förväntningarna på den svenska ekonomin var oförändrade och ligger kvar en bit under det historiska genomsnittet.

Andelen hushåll som tror att de kommer att kunna spara något under de kommande tolv månaderna sjönk jämförelsevis mycket i februari. Nettotalet för frågan är det lägsta sedan mars 2014 men ligger trots detta klart över det historiska genomsnittet som beräknas från 1996.

Hushållens planer för hur mycket pengar de kommer att lägga på kapitalvaruinköp har justerats ner. Nettotalet sjönk jämförelsevis mycket i februari, vilket inte var helt oväntat med tanke på den ovanligt kraftfulla ökningen i januari.

Förväntningarna på arbetslösheten är något mindre optimistiska i februari.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgår till 2,8 procent i februari, en ökning med 0,2 procentenheter från föregående månad.

Samtidigt har förväntningarna på den rörliga bostadsräntan justerats upp marginellt på samtliga tidshorisonter. Den rörliga bostadsräntan förväntas uppgå till 2,29 procent på ett års sikt, 2,73 procent på två års sikt och 3,44 procent på fem års sikt.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 februari.

Förändringar i hushållsbarometern

I november 2017 utgick de två frågorna om hushållens bostadsprisförväntningar ur Konjunkturbarometern Hushåll. Sedan januari 2018 ingår frågorna om hushållens planerade bilköp, bostadsköp och renoveringar de närmaste 12 månaderna endast var tredje månad (januari, april, juli och oktober).

Tabell 7 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Egen ekonomi nu	9	14	15	17	16
Egen ekonomi om 12 månader	19	21	20	21	20
Ekonomi i Sverige nu	-8	15	14	9	5
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	5	1	-4	-5
Arbetslösheten 12 månader framåt	7	-19	-14	-11	-14
Inställning till kapitalvaruinköp nu	11	21	23	18	16
Inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-8	-9	-3	-10
Fördelaktigt att spara nu	19	9	7	11	12
Sparande 12 månader framåt	47	60	60	62	54
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	55	63	62	65	63
Egen arbetslöshetsrisk nu	-8	-22	-24	-21	-23

Tabell 8 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	nov 2017	dec 2017	jan 2018	feb 2018
Uppfattad inflation nu	2,9	3,4	3,3	3,1
Förväntad inflation om 12 mån	2,3	2,8	2,6	2,8
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,27	2,31	2,28	2,29
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,74	2,74	2,71	2,73
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,49	3,44	3,40	3,44

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska uteslutas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se